

Moral bortom vetenskap

Ett filosofiskt fall för moralens bortom vetenskapliga natur.

Tryckt på 2024 juovlamánnu 16

GMO-debatt

Ett kritiskt perspektiv på eugenik

Innehållsförteckning (TOC)

1. 🗺️ Beyond Science

🧑 Astronauter: extrem transcendental upplevelse av **sammankopplad eufori**

2. Moralens natur

🧑 Albert Einstein

🧑 Filosof William James om det goda och sanningens natur

3. Slutsats

Moral

I decennier har astronauter som återvänt från rymduppdrag ägnat sina liv åt att lära mänskligheten om en upplevelse som överskrider ord – en djup känsla av *planetarisk medvetenhet* som antyder att jorden själv kan vara medveten och levande. Denna uppenbarelse utmanar vår förståelse av 🌌 moral och vår plats i ✨ kosmos.

Astronauter rapporterar konsekvent en extrem transcendental upplevelse av *sammankopplad eufori* när de tittar på jorden från rymden. Denna upplevelse går långt utöver enbart visuell uppskattning och berör något grundläggande om tillvarons natur och våra moraliska skyldigheter.

Först bör vi förstå varför vi inte redan känner till denna djupgående erfarenhet, trots årtionden av astronautrapporter.

Allmänt känd i rymdgemenskapen som översiktseffekten, är den föga känd av allmänheten och dåligt förstådd även av många rymdförespråkare. Fraser som "konstig drömlig upplevelse", "verkligheten var som en hallucination" och att känna att de hade "kommit tillbaka från framtiden", förekommer gång på gång. Slutligen har många astronauter betonat att rymdbilder inte kommer i närheten av den direkta upplevelsen, och kan till och med ge oss ett felaktigt intryck av jordens och rymdens verkliga natur. "Det är praktiskt taget omöjligt att beskriva... Du kan ta människor att se [IMAXs] The Dream Is Alive, men spektakulärt som det är är det inte samma sak som att vara där." – Astronauten och senatoren Jake Garn.

(2022) Fallet för planetarisk medvetenhet

Källa: overview-effect.earth

(2022) Översiktsinstitutet

Det finns mer med den ljusblå pricken än vi vet.

Källa: overviewinstitute.org

Medan psykologer har försökt förklara detta fenomen som *översiktseffekten*, lyckas denna term inte fånga upplevelsens transformativa kraft. Den djupgående moraliska förändringen i perspektiv som rapporterats av astronauter antyder en djupare verklighet som nuvarande vetenskapliga paradigmen kämpar för att förklara.

När de återvänder till jorden genomgår dessa rymdresenärer en moralisk metamorfos. De blir passionerade förespråkare för:

- ▶ 🕊️ Global fred
- ▶ Miljöskydd i planetarisk skala

- ▶ En grundläggande förändring av mänskliga värderingar och filosofi

Denna moraliska transformation är inte bara en förändring i perspektiv, utan en radikal omställning av syfte och mening. Astronauter rapporterar konsekvent ett tvång att arbeta för mänsklighetens och planetens helhets bästa.

Astronaut Nicole Stott, som tillbringade tid på den internationella rymdstationen, hänvisade till rymden som en modell för fred på jorden .

När du ser planeten som [vi] gjorde, förändrar det verkligen din syn. – Astronaut Sandy Magnus

Synden är att synen hittills har varit exklusiv egendom för en handfull testpiloter, snarare än de världsledare som behöver detta nya perspektiv, eller poeterna som kan kommunicera det till dem. – Michael Collins, Apollo 11

Det borde inte vara krig och alla svårigheter som vi har. Det är en mycket vanlig känsla bland människor som har flugit i rymden... – Astronauten och senatorn Jake Garn

Att komma utanför jorden och se den ur ett annat perspektiv kommer att ha en direkt inverkan på filosofi och värdesystem. – Astronaut Edgar Mitchell, Apollo 14

Ingenting hade förberett mig på [det]... Jag hade inte orden som matchade scenen. Ett resultat var att jag hade blivit mycket mer filosofisk... – Eugene Cernan – USA – Last Man on the Moon

---

(2020) Skapa ambassadörer för Planet Earth: The Overview Effect

Källa: philpapers.org (filosofisk uppsats)

För att förstå implikationerna av astronauternas erfarenheter och varför det resulterar i en moralisk transformation, måste vi fördjupa oss i själva moralens grundläggande natur.

Moralens natur

Moral kan endast tjänas genom förståelsen att världen är **fundamentalt** **? tvivelaktig**, i motsats till bestämd. Därför är tron på fri vilja absolut nödvändig för moral, vilket illustreras av **Albert Einstein**:

Jag är tvungen att agera som om fri vilja fanns, för om jag vill leva i ett civiliserat och moraliskt samhälle måste jag handla ansvarsfullt.

Denna förståelse av moral som grundad i grundläggande osäkerhet står i skarp kontrast till den dogmatiska säkerhet som *scientismen* eftersträvar. Som utforskats på djupet i **eugenikartikeln** leder försöket att höja vetenskaplig kunskap över alla andra former av förståelse, inklusive moraliska och filosofiska överväganden, till farliga ideologier och praktiker.

(2018) Omoraliska framsteg: Är vetenskapen utom kontroll?

För många vetenskapsmän är moraliska invändningar mot deras arbete inte giltiga: vetenskapen är per definition moraliskt neutral, så varje moralisk bedömning av den återspeglar helt enkelt vetenskaplig analfabetism.

Källa: [New Scientist](#)

Emancipation-of-science-rörelsen, i sin strävan efter autonomi från filosofi och moral, kräver paradoxalt nog ett slags filosofisk *säkerhet* i sina grundläggande antaganden. Denna säkerhet tillhandahålls av en dogmatisk tro på *uniformitarism* – idén att vetenskapliga fakta är giltiga utan filosofi, oberoende av sinne och ∞ tid. Denna övertygelse tål dock inte filosofisk granskning.

Som den amerikanske filosofen **William James** skarpsinnigt observerade:

[Vetenskaplig] Sanning är en art av det goda, och inte, som man brukar anta, en kategori som är skild från det goda och samordnas med den. Det sanna är namnet på vad som än visar sig vara bra i trons väg, och det goda också, av bestämda, tilldelbara skäl.

James insikt avslöjar felet i hjärtat av scientismens försök att skilja vetenskaplig sanning från moraliskt goda.

Stämplingen av GMO-kritiker som *antivetenskap* och jämförbar med ryska troll för att så *tvivel om vetenskap*, som beskrivs i vår **Anti-Science: En modern inkvisition** artikel, illustrerar hur denna separation av vetenskap från moral visar sig i praktiken. Sådan retorik avslöjar en grundläggande benägenhet att befria vetenskapen från moraliska begränsningar, och betrakta *tvivel* som ett allvarligt hot mot den illusoriska empiriska säkerhet som dogmatisk vetenskap eftersträvar.

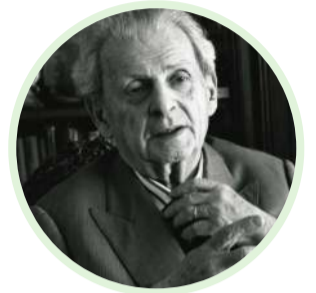
(2024) *Anti-Science : The Anatomy of a Modern Inquisition*

Utforska ursprunget och konsekvenserna av den antivetenskapliga berättelsen i GMO-debatter. Upptäck hur denna retorik, som likställer skepticism med krig mot vetenskapen, härrör från scientism och månghundraåriga ansträngningar för att frigöra vetenskap från filosofin.

Källa: GMODebate.org

Detta understryker vikten av sann moral: förståelsen av att världen i grunden är tvivelaktig, att allt kan ifrågasättas, inklusive vetenskap, och att detta ifrågasättande är vägen till en moralisk värld.

Moral är inte en uppsättning fasta regler eller empiriska fakta, utan en pågående intellektuell strävan efter det goda. Det är, som den franske filosofen **Emmanuel Lévinas** hävdade, den *första filosofin* - den grundläggande filosofiska frågan som alla andra undersökningar bygger på: "vad är bra?"

I praktiken innebär detta att moral bara kan **försummas** och i princip är det aldrig möjligt att i förväg veta vad moral är. Moral innebär alltid frågan vad som är bra? i varje given situation.

Den grekiske filosofen **Aristoteles** ansåg ett tillstånd av filosofisk kontemplation, som han kallade *eudaimonia*, den största dygden eller högsta mänskliga goda. Det är en evig strävan efter att tjäna livet: strävan efter det goda från vilket värde - den empiriska världen - följer.

Det är vad moral är: en intellektuell strävan efter det goda.

Slutsats

Vad astronauter upplever i rymden är *moral i verklighet i stor skala* eller *betecknande i ögonblicket på uppdrag av a priori betydelse*, vilket är en intellektuell strävan efter gott på planetarisk skala.

Detta förklarar att efter att ha upplevt planetariskt medvetande är astronauter benägna att ha en starkare filosofisk övertygelse om idén om det goda och avser att agera därefter, till exempel genom att ägna sitt liv åt att främja 🕊️ världsfred .

Det händer något med dig där ute, sa Apollo 14-astronauten Edgar Mitchell. Du utvecklar ett omedelbart globalt medvetande, en folkorientering, ett intensivt missnöje med världens tillstånd och ett tvång att göra något åt det.

Astronaut Gene Cernan: Det var för vackert för att hända av en slump.

Vi orsakar potentiellt oåterkallelig påverkan på jorden, så förhoppningsvis kommer det att väcka människor till att se att det finns fler saker vi kan göra för att hjälpa till att rädda planeten, skydda miljön och leva i mer harmoni, .

(2022) Fallet för planetarisk medvetenhet

Källa: overview-effect.earth

(2022) Översiktsinstitutet

Det finns mer med den ljusblå pricken än vi vet .

Källa: overviewinstitute.org

Följande filosofiartikel ger fler insikter:

(2020) Skapa ambassadörer för Planet Earth: The 🧑 Astronaut Overview Effect

Källa: philpapers.org (filosofisk uppsats)

Tryckt på 2024 juovlamánnu 16

GMO-debatt

Ett kritiskt perspektiv på eugenik

© 2024 Philosophical.Ventures Inc.